
Alchymie na dvoře Rudolfa II. je světovým fenoménem

18. 5. 2011; autor: Marie Kohoutová; rubrika: i-Forum informuje

Pěkně tlustoučká, pořádně těžká a parádně provedená je kniha „Alchymie a Rudolf II. - Hledání tajemství přírody ve střední Evropě v 16. a 17. století,“ která byla 17. května představena v Literární kavárně nakladatelství Academia na Václavském náměstí. Obdivovatelům doby Rudolfa II. se tak do rukou dostává jedinečná publikace, která je výsledkem mnohaletého badatelského úsilí kolektivu autorů předních odborných pracovišť v České republice za spolupráce sedmi zahraničních rudolfinských badatelů z Vídně, Spojených států a Japonska. Vydavatelem publikace je nakladatelství ARTEFACTUM Ústavu dějin umění Akademie věd ČR.

zleva: Mgr. Ivo Purš, Ústav dějin umění AV ČR, Prof. RNDr. Vladimír Karpenko, CSc., Katedra fyzikální a makromolekulární chemie PŘF UK, Jiří Padevět, ředitel nakladatelství Academia, Prof. Lubomír Konečný, ředitel Ústavu dějin umění AV ČR

Podnětem ke vzniku publikace byla připravovaná výstava v Galerii Klementinum v Národní knihovně Rudolfská alchymie, která se ale z důvodu sníženého rozpočtu nakonec nekonala. Rozpracovaný doprovodný katalog k výstavě se stal jádrem této knihy, jejíž napsání, editování a vydání podpořil grant Grantové agentury AV ČR.

Objemná kniha „Alchymie a Rudolf II. - Hledání tajemství přírody ve střední Evropě v 16. a 17. století“ je rozdělena do čtyř částí. První z nich uvádí čtenáře do širšího kontextu rudolfské alchymie; věnuje se dějinám alchymie v Českých zemích, historii podpory, kterou této disciplíně poskytoval habsburský panovnický dvůr v 16. a 17. století, osobnosti samotného císaře Rudolfa II., zájmu o alchymii a přírodní vědy u významných příslušníků dvora a komplexu rukopisů z rudolfského archivu.

Druhá část knihy věnovaná jednotlivým osobnostem, které se alchymii na Rudolfově dvoře zabývaly, pozměňuje vžitou představu o charakteru alchymie té doby. Jejimi nositeli podle autorů nové publikace nebyli podivíni a šarlatáni hledající výrobu zlata a kámen mudrců, ale ve většině případů lékaři, kteří se zajímali o výrobu léčiv vycházející z Paracelsova učení.

Třetí část se zabývá problematikou hornictví, hutnictví a farmacie 16. a 17. století a poslední, čtvrtá, zachycuje dozvuky rudolfské alchymie po smrti Rudolfa II. v r. 1612, kdy přenesení císařského dvora do Vídně mělo významný dopad na podporu věd a umění v českých zemích. Alchymistické bádání dále pokračovalo v jednotlivých osobnostech a rozvíjeli ho i ti, kteří po bitvě Bílé Hoře odešli do exilu.

„Naší snahou bylo ukázat, že rudolfská alchymie byla přes nejrůznější peripetie fenoménem, který měl pro rozvoj vědeckého bádání svou váhu, který přispěl k pozdějšímu vývoji lékařské farmacie vycházející z minerálních látek a který byl součástí dalších vědeckých snah u Rudolfova dvora, jejichž nejznámějším představitelem byl astronom a také lékařský alchymista Tycho Brahe.“

Mgr. Ivo Purš, Ústav dějin umění AV ČR

O tom, že vědecká spolupráce při poznávání světa a přírody má i dnes jedinečné kouzlo stejně jako v rudolfské době, hovořil při prezentaci publikace Vladimír Karpenko, jeden z autorů a editorů knihy:

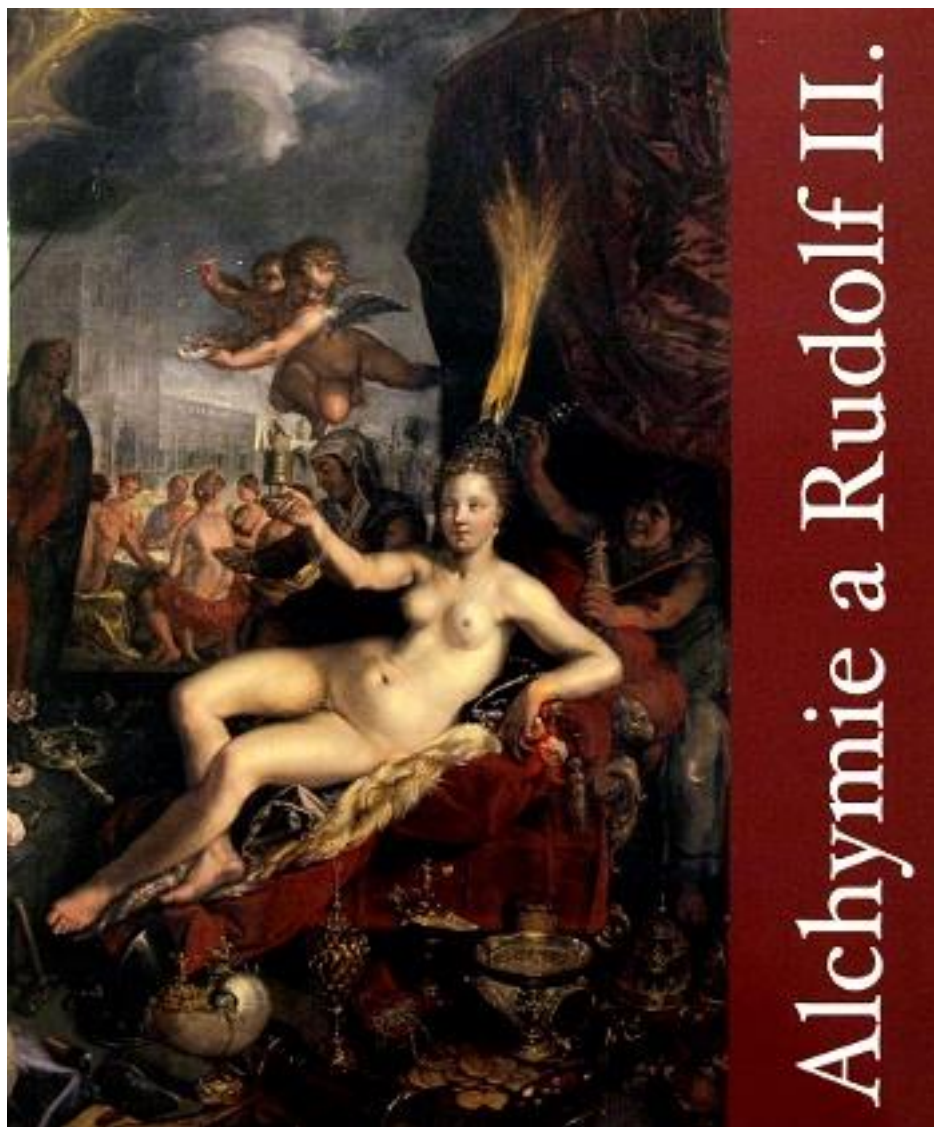
„Dnes se už nenajde autor, který by tak rozsáhlé téma mohl zpracovat sám. V době, kterou žijeme, která má četné hodnoty pokřivené a která je poznamenána vzájemnou nedůvěrou, je zapojení sedmi špičkových zahraničních badatelů do práce na této knize na základě pouhého e-mailu nebo telefonátu důkazem, že pořád ještě existuje mezi vědci důvěra a kolegiálníta.“

Prof. RNDr. Vladimír Karpenko, CSc., Katedra fyzikální a makromolekulární chemie PŘF UK

Historie intenzivního rudolfínského bádání má v Čechách půlstoletou tradici od 60. let 20. století, kdy se v Praze konala výstava děl z doby Rudolfa II. ze sbírek obrazárny Pražského hradu, na kterou navazovala v roce 1966 1. mezinárodní rudolfínská konference. V roce 1987 a v roce 1997 se zde konaly další mezinárodní konference s rudolfínskou tematikou. Díky nim a díky mohutné mezinárodní podpoře se umění a alchymie na dvoře Rudolfa II. stalo světovým tématem. Centrem rudolfínského bádání byl od samého začátku Ústav dějin umění AV ČR, kde bylo v r. 2000 založeno specializované výzkumné pracoviště Studia Rudolfini, které kromě uměleckých oborů zahrnuje také obory přírodovědné, s cílem systematicky odkrývat a prezentovat rudolfínskou kulturu 16. a 17. století v širším kontextu. Ústav od roku 2001 vydává stejnojmenný časopis v německém a anglickém jazyce a tématické monografie o jednotlivých aspektech rudolfínské doby. Na rok 2012 připravuje Ústav dějin umění AV ČR podle jeho ředitele Prof. Lubomíra Konečného oslavy

400. výročí úmrtí císaře Rudolfa II. a také připomenutí 100 let, které uplynou od doby 1. výstavy s rudolfínskou tematikou v Čechách v roce 1912, jejímž autorem byl kunsthistorik Karel Chytil.

kol. autorů: Alchymie a Rudolf II

ISBN: 978-80-86-890-33-3, EAN: 9788086890333, Formát: 840 stran, 27x22cm, česky, vázaná vazba, © Artefactum, 2011

[Podrobněji o knize](#)